

การพัฒนากิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

Development of Student Club According to Theory of Meaningful Verbal Learning to Enhance Occupational Skills, and Teamwork and Collaboration Competency for Elementary School students

จามรี จารุบุญย์^{1*}, ศักดา สวาทะนันท์² และนัทธ อัสภาภรณ์²
Jamaree Jaroboon^{1*}, Sakda Swathanan² and Natad Assapaporn²

¹นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹Graduate Student in Curriculum and Instruction Division, Faculty of Education, Chiang Mai University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

²Assistant Professor Dr. of Curriculum and Instruction Division, Faculty of Education, Chiang Mai University

*Corresponding author, Email: amaree.cnx@gmail.com

(Received: May 11, 2026; Revised: June 15, 2026; Accepted: June 16, 2026)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและประเมินคุณภาพกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย 2) ศึกษาทักษะทางอาชีพของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย 3) ศึกษาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบประเมินคุณภาพกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา 2) แบบประเมินทักษะทางอาชีพ 3) แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมและ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มเป้าหมาย คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 5 คน 2) นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนกิจกรรมชุมนุมนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 14 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) กิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.5) และ 2) ทักษะทางอาชีพหลังเรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีคุณภาพอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64) และ 3) สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมหลังเรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับ ดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.47) และ 4) นักเรียนหลังเรียนกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.06)

คำสำคัญ: กิจกรรมชุมนุมนักเรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทักษะทางอาชีพ สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

ABSTRACT

This independent research aimed to 1) create and evaluate the quality of student club activities to promote vocational skills and teamwork competencies for primary school students based on meaningful learning theory, and 2) study the vocational skills of primary school students after implementing the student club activities based on meaningful learning theory. 3) To study the teamwork abilities of primary school students after participating in student gathering activities based on meaningful learning theory. 4) To study the satisfaction of primary school students after participating in student gathering activities based on meaningful learning theory. The tools used include: 1) assessment form for the quality of student assembly activities based on the theory of meaningful learning to promote professional skills and teamwork skills for primary school students; 2) professional skills assessment form; 3) assessment form for teamwork skills; and 4) satisfaction questionnaire; data analysis by calculating the mean and standard deviation. The target groups are: 1) Five curriculum and instruction experts; and 2) Fourteen students registered for extracurricular activities in the primary school level, Semester 2 , Academic Year 2025. The study found that 1) student gathering activities based on meaningful learning theory to promote vocational skills and teamwork competencies for primary school students were of very good quality (mean = 4.64 and S.D.= 0.5) and 2) Post-learning vocational skills development through student group activities based on meaningful learning theory to promote vocational skills and competencies, including teamwork, for primary school students was at a good quality level (mean = 4.32 and S.D.= 0.64) and 3) The teamwork competence after learning through student group activities based on meaningful learning theory to promote vocational skills and teamwork competence for primary school students was at a very good level (mean = 4.57 and S.D.= 0.47) and 4) After participating in student club activities based on meaningful learning theory to promote vocational skills and teamwork competencies for primary school students, students showed overall high satisfaction (mean = 3.63 and S.D.= 1.06).

Keywords: Student Club Activities, Theory of Meaningful Learning, Vocational Skills, Teamwork and Collaboration Competency

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไทยไว้อย่างชัดเจนว่า การศึกษาต้องมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (Ministry of Education, 1999) ทั้งนี้ แนวทางการจัดการศึกษายังเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพ และการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของตน นอกจากนี้ การจัดการศึกษายังต้องบูรณาการองค์ความรู้หลากหลายด้าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตนเอง สังคม ประวัติศาสตร์ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ภาษา และคณิตศาสตร์ รวมถึงความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ (Office of the Education Council, 2017) การศึกษาในบริบทดังกล่าวจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระดับสากลในศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

ส่งผลให้ทุกประเทศต้องปรับตัวในการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (OECD, 2018)

การจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะพื้นฐาน 3R ได้แก่ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และการคำนวณ (Arithmetic) ควบคู่กับทักษะ 8C เช่น การคิดวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ การรวมพลังทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และทักษะด้านอาชีพ (Partnership for 21st Century Skills, 2012) โดยธรรมชาติของการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนมากขึ้น กล่าวคือ ต้องมุ่งเน้นในคุณภาพเนื้องาน นำทรัพยากรทางเทคโนโลยีมาใช้ และต้องการความพยายามทุ่มเทในระดับรายบุคคลมากขึ้น ความสำเร็จของงานเกิดจากความร่วมมืออย่างทุ่มเทในระดับบุคคลและด้วยรูปแบบการทำงานเป็นทีมจะเป็นการรวมพลังให้เกิดความสำเร็จอย่างสูงสุด ดังนั้น การทำงานรวมพลังทำงานเป็นทีมจึงกลายเป็นจุดสำคัญของการพัฒนาบุคลากรขององค์กรในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมขององค์กรทั้งหน่วยงานจะเป็นหนึ่งทีมใหญ่และประกอบด้วยทีมย่อยในแต่ละกลุ่มงาน และทีมงานในทุกระดับมีความร่วมมือและประสานพลังกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการคัดเลือกคนเข้าสู่องค์กรจึงไม่ได้ให้ความสำคัญเฉพาะความสามารถส่วนบุคคลแต่ครอบคลุมไปถึงการที่บุคคลนั้นสามารถทำงานเป็นทีมและสามารถเกื้อหนุนความสำเร็จของทีมได้ การทำงานเป็นทีมมีผลต่อคุณภาพของงาน ผลิตผล การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจการทำงาน ยังมีการร่วมแรงร่วมพลังมากเท่าไรความความสำเร็จยิ่งมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม สภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังพบว่าผู้เรียนจำนวนหนึ่งขาดทักษะความเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกัน เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนยังเน้นการถ่ายทอดความรู้แบบดั้งเดิม (Passive Learning) มากกว่าการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2556) ทั้งนี้ ทักษะอาชีพ (Career Skills) ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และสร้างรายได้อย่างยั่งยืน ซึ่งต้องอาศัยทั้งความรู้ (Hard Skills) และทักษะด้านอารมณ์และสังคม (Soft Skills) เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะของการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนและเน้นการทำงานร่วมกันมากขึ้น ความสำเร็จของงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่เกิดจากการประสานความร่วมมือของสมาชิกในทีม (National Research Council, 2012) ดังนั้น สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมจึงเป็นทักษะสำคัญที่องค์กรในปัจจุบันให้ความสำคัญอย่างยิ่ง โดย Chicago State University (2020) ได้เสนอพฤติกรรมบ่งชี้ของการรวมพลังทำงานเป็นทีมเช่น การร่วมกันแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การสนับสนุนสมาชิก และการจัดการความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

ในบริบทของโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม การพัฒนาทักษะอาชีพ (Career Skills Development) จึงกลายเป็นประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ เนื่องจากการศึกษามีได้มุ่งเพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้ แต่ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (OECD, 2018) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม และมีความสามารถในการประกอบอาชีพ (Ministry of Education, 1999) โดย World Economic Forum (2020) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะอาชีพเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้สามารถเผชิญกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องการกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง สามารถปรับตัว เรียนรู้ตลอดชีวิต และมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม สอดคล้องกับ Partnership for 21st Century Skills (2012) ที่ได้เสนอกรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่าทักษะอาชีพเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานและการดำรงชีวิต นอกจากนี้ National Research Council (2012) ยังได้เน้นว่าทักษะด้านการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทักษะอาชีพในยุคปัจจุบัน

การพัฒนาทักษะอาชีพในระบบการศึกษาควรดำเนินการผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและสามารถนำไปใช้ได้

จริง โดยการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทของชุมชนถือเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะอาชีพ เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง (UNESCO, 2015) โดยเฉพาะการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เช่น การแปรรูปอาหาร การเกษตร หรือหัตถกรรม ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นอาชีพได้ อีกทั้งการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวยังช่วยส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Skills) เช่น การวางแผน การตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่ม (World Economic Forum, 2020) รวมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและความรับผิดชอบ ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะอาชีพถือเป็นกระบวนการสำคัญในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตและทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะดังกล่าวผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้จากประสบการณ์ และการบูรณาการกับบริบทชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดย Ausubel (1968) ได้เสนอแนวคิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งระบุว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเมื่อสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้อย่างเป็นระบบ แนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพผ่านการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของผู้เรียน ขณะเดียวกัน Kolb (1984) ได้เสนอวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีประสบการณ์จริง การสะท้อนคิด การสร้างแนวคิด และการทดลองใช้ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาทักษะอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Novak (2018) ที่มองว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความหมายด้วยตนเองผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงควรมุ่งเน้นการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ควบคู่กับการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยเชื่อมโยงกับบริบทจริงของชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงและสร้างคุณค่าให้กับตนเองและสังคม

ถึงแม้ว่าโรงเรียนสันป่าายวิทยาจะกำหนดจุดเน้นด้านการพัฒนาทักษะอาชีพไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจ แต่จากการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา พบว่านักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในชุมชน ขาดทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขาดความมั่นใจในการลงมือปฏิบัติ และยังไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนกับการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ นักเรียนยังมีข้อจำกัดด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแก้ปัญหา ร่วมกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางครั้งยังมุ่งเน้นการรับความรู้จากครูเป็นหลัก ทำให้นักเรียนมีโอกาสดลงมือปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองค่อนข้างจำกัด ส่งผลให้การเรียนรู้ขาดความเชื่อมโยงกับบริบทชีวิตจริงของผู้เรียน และไม่สามารถสร้างความเข้าใจที่คงทนหรือประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าการนำทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning Theory) มาใช้ในการจัดกิจกรรมชุมนุม จะช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมของตนเอง ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากสถานการณ์และบริบทของชุมชน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน และการสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง และเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมชุมนุมตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพ เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การวางแผน การแก้ปัญหา และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรในท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมผ่านการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ ผลงานของกลุ่ม อันจะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการดำรงชีวิต การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์จริง และนำความรู้ไปใช้ได้จริง

ประสิทธิภาพ โดยบูรณาการบริบทชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพ สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตหรือประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและประเมินคุณภาพกิจกรรมชุมนุมให้นักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาทักษะทางอาชีพของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การพัฒนากิจกรรมชุมนุมนักเรียน** หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้ ทักษะและประสบการณ์แก่นักเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ มีรวมกลุ่มกันเรียนรู้โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน โดยมีองค์ประกอบของโครงสร้างและออกแบบกิจกรรมประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม 3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 4) โครงสร้างกิจกรรมชุมนุมนักเรียน 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ 6) การวัดและประเมินผล นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อให้เกิดการส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม มีการวัดและประเมินผลการเรียนโดยแบบใช้ประเมินคุณภาพกิจกรรมชุมนุมนักเรียนที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น

2. **ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย** หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมกับประสบการณ์ใหม่อย่างมีระบบและมีความหมาย ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่คงทนและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง โดยในการศึกษาครั้งนี้นำไปพัฒนาในกิจกรรมชุมนุมรักษ์อาหารที่เปิดโอกาสให้นักเรียนระดับประถมศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับอาหารและเกิดแนวทางการประกอบอาชีพ ผ่านการคิด วางแผน ปฏิบัติ และสะท้อนผลร่วมกัน ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายด้วยแนวคิดของ ออซูเบล (David Paul Ausubel, 1968) ได้แก่ 1) ขั้นการนำเสนอผังมโนทัศน์ล่วงหน้า 2) ขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความเดิม 3) ขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ โดยครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้กระตุ้นการคิด และนักเรียนมีบทบาทเป็นผู้แสวงหาความรู้ ผู้สร้างความหมายและต้องเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีส่วนร่วม

3. **ทักษะทางอาชีพ** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในกิจกรรมชุมนุรักษ์อาหารตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีความรับผิดชอบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแสดงออกผ่านพฤติกรรมกาปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อม การดำเนินงาน และการสรุปผลการปฏิบัติงาน ครอบคลุมการจัดเตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ และสถานที่ การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การประกอบและปรุงอาหาร การดูแลรักษาความสะอาด การจัดเก็บอุปกรณ์ การเห็น

คุณค่าอาหารไทยและอาหารท้องถิ่น การเรียนรู้ทักษะการประกอบอาหาร และการทำงานเป็นทีม ซึ่งวัดได้จากคะแนนจากแบบประเมินทักษะทางอาชีพ โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

4. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบและกระบวนการทำงานกิจกรรมและการประกอบการใด ๆ ทั้งของตนเอง และร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม มีแผนขั้นตอน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีภาวะผู้นำ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการประสานความคิดเห็นที่แตกต่างสู่การตัดสินใจและแก้ปัญหาเป็นทีม อย่างรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่ยุ่งยาก ผู้ศึกษาอาศัยองค์ประกอบของ CBE Thailand (2562) ดังนี้ 1) ด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ (2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ และ (3) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง วัดโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยมีองค์ประกอบในการประเมินประกอบด้วย

- 1) การวางแผนการทำงาน หมายถึง นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน เสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่น ๆ ได้ และสามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ได้จริง
- 2) ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายมีความสมบูรณ์งานที่ได้รับมอบหมายเต็มกำลังความสามารถของตนเอง และทำงานเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
- 3) ความร่วมมือในการทำงาน หมายถึง นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี มีส่วนร่วมในงานที่รับผิดชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองสามารถทำตามคำแนะนำ ข้อตกลง กฎ กติกา และแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- 4) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หมายถึง นักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นของและนำความคิดเห็นไปประยุกต์ใช้ได้
- 5) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หมายถึง นักเรียนมีการยอมรับ พร้อมเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหา รับฟังคำแนะนำเพื่อสนับสนุนการทำงานกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้บรรลุผลสำเร็จ

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางบวกของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมรักอาหารของนักเรียน ซึ่งเกิดจากการรับรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม อันสะท้อนถึงระดับความชอบ การยอมรับและความประทับใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมด้านบทบาทของผู้สอน ด้านบทบาทของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินจากแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. นักเรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติผ่านการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนนักเรียนต่างระดับชั้น
2. นักเรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม
3. ครูมีแนวทางในการจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางอาชีพ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม
4. โรงเรียนมีกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษาในประเด็น ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพกิจกรรมและแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน และ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน

2. นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนชุมนุมรักษอาหารถิ่น ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสันป่าายางวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 14 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนากิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมชุมนุมประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) รู้จักถิ่นฐานบ้านเรา 2) การประกอบอาหารอย่างมีคุณค่า 3) เผยแพร่และต่อยอด และ 4) การสรุปและประเมินผล ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่น การเลือกใช้วัตถุดิบ การประกอบอาหาร คุณค่าทางโภชนาการ การวางแผนและการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการนำเสนอและเผยแพร่ผลงาน รวมเวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 12 ชั่วโมง

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมชุมนุมพัฒนานักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

ตัวแปรตาม คือ ทักษะทางอาชีพ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. กิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยจัดทำโครงสร้างและออกแบบกิจกรรมชุมนุมด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม 3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 4) โครงสร้างกิจกรรมชุมนุมนักเรียน 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ 6) การวัดและประเมินผล โดยนำโครงสร้างและแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมชุมนุมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างและแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมชุมนุม พบว่า ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50)

2. แบบประเมินทักษะทางอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุมพัฒนานักเรียน มีลักษณะเป็นมาตรา 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ เพื่อประเมินทักษะทางอาชีพของนักเรียนหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมชุมนุม ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดเตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ และสถานที่ การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การประกอบและปรุงอาหาร การดูแลรักษาความสะอาด การจัดเก็บอุปกรณ์ การเห็นคุณค่าอาหารไทยและอาหารท้องถิ่น การเรียนรู้ทักษะการประกอบอาหาร และการทำงานเป็นทีม โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และตัวแปรที่ต้องการวัด ผลการตรวจสอบพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามของแบบประเมินฯ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยอยู่ในระดับที่เหมาะสม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แบบประเมินทักษะทางอาชีพของนักเรียนมีความตรงเชิงเนื้อหาและมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุมพัฒนานักเรียน สำหรับประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมี

ความหมาย โดยมีการประเมิน 3 ด้าน คือ 1) การเป็นสมาชิกที่ดีและการมีภาวะผู้นำ 2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง 3) การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง มีลักษณะเป็นมาตรา 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ เพื่อประเมินนักเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่ารายการประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามและตัวชี้วัดที่ต้องการวัด สามารถนำไปใช้ได้

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ทั้งหมด 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งครอบคลุมด้านบทบาทของผู้สอน ด้านบทบาทของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผลการตรวจสอบพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด สามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุมัติจัดทำกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และอนุมัติการใช้แผนการจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน บรรจุในโครงสร้างเวลาเรียน ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 ชั่วโมง

2. ผู้ศึกษาขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนชุมนุมรักษาราชการชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

3. นำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้ 1) รับสมัครนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 14 คน ตามความสมัครใจ 2) ประชุมปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงรายละเอียดของการจัดกิจกรรม 3) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างกิจกรรมเป็นเวลา 12 ชั่วโมง ด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 9 แผนกิจกรรม 4) ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงเรียน 5) ดำเนินการประเมินผลด้วยตามแบบประเมิน ดังนี้ (1) แบบประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางอาชีพและความสามารถในการเรียนรู้ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม มีลักษณะเป็นมาตรา 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ (2) แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุม สำหรับประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยมีการประเมิน 3 ด้าน คือ 1) การเป็นสมาชิกที่ดีและการมีภาวะผู้นำ 2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง 3) การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง มีลักษณะเป็นมาตรา 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ (3) แบบประเมินทักษะทางอาชีพและความสามารถในการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตรา 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ เพื่อวัดระดับความเข้าใจด้านทักษะอาชีพ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ทั้งหมด 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยประเด็น บทบาทของผู้สอน บทบาทผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล และส่วนสุดท้าย 6) รวบรวมข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ผลการศึกษา

ผลการศึกษา

1. ผลการสร้างและประเมินคุณภาพกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย เป็นดังนี้

1.1 กิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการและเหตุผล

กิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม จัดทำขึ้นเพื่อประกอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม) สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสันป่าายวิทยา อําเภอมะแมง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะสำคัญ เช่น การปรับตัว การคิดอย่างเป็นระบบ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย กิจกรรมชุมนุม “รักษอาหารถิ่น” จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะอาชีพด้านอาหารท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์สำคัญของชุมชนและเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยบริบทของชุมชนบ้านสันป่าายพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายอาหารและขนมที่ทำจากผลผลิตทางการเกษตรของหมู่บ้าน เช่น ข้าวโพด มันเทศ เผือก และมะพร้าว ซึ่งเป็นอาหารพื้นถิ่นที่มีการสืบทอดองค์ความรู้จากบรรพบุรุษ ผู้จัดทำจึงเห็นความสำคัญของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าวมาบูรณาการกับการจัดกิจกรรมชุมนุมตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เกิดความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนาทักษะทางอาชีพผ่านการเรียนรู้เรื่องอาหารท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดโดยการปรับองค์ประกอบและเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับยุคสมัยเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและสร้างมูลค่าเพิ่ม อีกทั้งกิจกรรมดังกล่าวยังมุ่งส่งเสริมสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมผ่านกระบวนการวางแผน การแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการแก้ปัญหาร่วมกัน รวมถึงการปลูกฝังแนวคิดด้านการเป็นผู้ประกอบการและการอนุรักษ์วัฒนธรรมอาหารท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การสร้างรายได้และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนในอนาคต

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชุมนุมนักเรียน

- (1) เพื่อเสริมสร้างทักษะทางอาชีพของนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย
- (2) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย

3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- (1) นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านการรับรู้และเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์เดิมได้อย่างมีความหมาย
- (2) นักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การค้นพบ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมชุมนุม
- (3) นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ
- (4) นักเรียนสามารถวางแผน แก้ปัญหา และตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ
- (5) นักเรียนสามารถสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยยอมรับความแตกต่าง

(6) นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานหรือผลงานจากการปฏิบัติจริง และประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินกิจกรรม
ชุมนุมได้

(7) นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสม พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่
และส่วนรวม

4) โครงสร้างกิจกรรมชุมนุมนักเรียน

โครงสร้างในการจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างกิจกรรมชุมนุมนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้และ แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา/ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	รู้จักถิ่นฐานบ้านเรา		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	วัฒนธรรมของอาหารในท้องถิ่นภาคเหนือ		1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	พืชผักและผลไม้ท้องถิ่นของเรา		1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	สร้างสรรค์เมนูจากพืชผักและผลไม้ท้องถิ่นของเรา		1 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	การประกอบอาหารอย่างมีคุณค่า		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	การทำไข่ป๋าม	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	การทำขนมกล้วย	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	การทำขนมตะโก้	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	เผยแพร่และต่อยอด		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	การเตรียมและวางแผนการจัดทำโครงการรักษอาหารถิ่น		1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	การจัดนิทรรศการ “ชม ชิม ทำ”		1 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การสรุปและประเมินผล		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	การสรุปและการประเมินผล	1 ชั่วโมง	
รวม		8 ชั่วโมง	4 ชั่วโมง

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้มีความหมายเพื่อส่งเสริม
ทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้
ได้แก่ 1) รู้จักถิ่นฐานบ้านเรา 2) การประกอบอาหารอย่างมีคุณค่า 3) เผยแพร่และต่อยอด 4) การสรุปและประเมินผล
แบ่งออกเป็น 9 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมเวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ที่ผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวม 12 ชั่วโมง ผ่านแผนการจัดการ
เรียนรู้ 9 แผน

6) การวัดและประเมินผล

เน้นการประเมินตามสภาพจริงและประเมินการปฏิบัติ

1.2 ผลการประเมินการพัฒนากิจกรรมชุมชนนักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย เป็นดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการประเมินคุณภาพของกิจกรรมชุมชนนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (N=5)

องค์ประกอบ	ผลการประเมิน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. หลักการและเหตุผล	4.93	0.26	ดีมาก
2. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	0.49	ดีมาก
3. ระดับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.60	0.50	ดีมาก
4. โครงสร้างกิจกรรมชุมชนนักเรียน	4.44	0.51	ดี
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.76	0.52	ดีมาก
6. การวัดและประเมินผล	4.55	0.51	ดีมาก
รวม	4.64	0.50	ดีมาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมชุมชนนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยภาพรวม กิจกรรมชุมชนนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) หลักการและเหตุผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.93, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.26) 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.76, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.52) 3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.60, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) 4) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.55, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.49) ซึ่งเท่ากับ 5) การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.55, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.49 และ 0.51 ตามลำดับ) และ 6) โครงสร้างกิจกรรมชุมชนนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.51) ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการศึกษาทักษะทางอาชีพของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมชนนักเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลทักษะทางอาชีพของนักเรียน (N=14)

องค์ประกอบทักษะทางอาชีพ	ผลการประเมิน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาวัตถุดิบการทำอาหารตามเมนูที่ได้รับมอบหมาย	3.93	0.47	พอใช้
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่ในการประกอบอาหาร	3.79	0.43	พอใช้
3. นักเรียนแบ่งหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ทำงานให้สะอาด และใส่ใจในความสะอาดทุกขั้นตอน	3.64	0.93	พอใช้
4. นักเรียนสามารถปรุงอาหารตามลำดับขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง	4.21	0.43	ดี
5. นักเรียนมีการทำความสะอาดภาชนะที่ใช้และบริเวณที่ทำงานอยู่เสมอ	4.79	0.43	ดีมาก
6. อาหารที่นักเรียนปรุงขึ้นมีรสชาติและลักษณะเหมือนกับสิ่งที่ได้เรียนรู้	4.86	0.36	ดีมาก
7. นักเรียนเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์อาหารไทยและอาหารท้องถิ่น	4.21	0.43	ดี
8. นักเรียนมีการจัดเก็บภาชนะ วัสดุและอุปกรณ์หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม	4.79	0.43	ดีมาก
9. นักเรียนได้เรียนรู้ในทักษะทางอาชีพการประกอบอาหาร	4.86	0.36	ดีมาก
10. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะสมรรถนะการทำงานเป็นทีม	4.14	0.36	ดี
รวม	4.32	0.64	ดี

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาทักษะทางอาชีพกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย พบว่าโดยภาพรวมพบว่านักเรียนมีทักษะทางอาชีพอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64) โดยพิจารณาจากแบบประเมินทักษะทางอาชีพแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทักษะทางอาชีพการประกอบอาหารและทักษะการปรุงอาหารที่นักเรียนปรุงขึ้นมีรสชาติ รูปร่างหน้าตา เหมือนกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.3) แต่นักเรียนมีทักษะในการการร่วมในการจัดหาวัตถุดิบการทำอาหารตามเมนูที่ได้รับมอบหมาย (1) การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่ในการประกอบอาหาร (2) นักเรียนแบ่งหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ทำงานให้สะอาด และใส่ใจในความสะอาดทุกขั้นตอน (3) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับพอใช้

3. ผลการศึกษสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมโดยประเมินจากการปฏิบัติงานของนักเรียน มีผลการประเมินดังนี้ (N=14)

องค์ประกอบสมรรถนะ การรวมพลังทำงานเป็นทีม	ผลการประเมิน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีและมีภาวะผู้นำ	4.57	1.30	ดีมาก
2. กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง	4.36	0.45	ดี
3. การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง	4.77	0.55	ดีมาก
รวม	4.57	0.47	ดีมาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามหลักสูตรการเรียนรู้มีความหมายพบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.47) พบว่า 1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง นักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77) และ ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง นักเรียนมีผลการประเมินน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.36)

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามหลักสูตรการเรียนรู้มีความหมาย แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรการเรียนรู้มีความหมาย (N=14)

องค์ประกอบความพึงพอใจของนักเรียน	ผลการประเมิน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. ด้านบทบาทของผู้สอน	4.00	0.86	มาก
2. ด้านบทบาทของผู้เรียน	3.75	0.97	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.50	1.06	มาก
4. ด้านสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	3.57	1.09	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.50	1.10	มาก
รวม	3.63	1.06	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามหลักสูตรการเรียนรู้มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.63, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบทบาทของผู้สอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.50, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.06 และ 1.10 ตามลำดับ)

อภิปรายผลการศึกษา

สำหรับการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้จำแนกประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา พบว่า การสร้างซึ่งได้ทำการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมชุมนุมได้เริ่มจากการศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความหมายของ Ausubel แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมชุมนุมรักษอาหารให้เหมาะสมกับพัฒนาการและบริบทของนักเรียนระดับประถมศึกษา กิจกรรมมีองค์ประกอบของโครงสร้างและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม 3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 4) โครงสร้างกิจกรรมชุมนุมนักเรียน 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ 6) การวัดและประเมินผลมีลำดับขั้นตอนชัดเจน โดยในขั้นที่ 5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะเป็นขั้นของการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ (Ausubel, 1968, อ้างใน มาร์ต พัฒนา, 2567) ได้แก่ 1) ขั้นการนำเสนอผังมโนทัศน์ล่วงหน้า 2) ขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 3) ขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ ส่งผลให้กิจกรรมที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างกิจกรรมชุมนุมโดยออกแบบโครงสร้างกิจกรรมให้สอดคล้องกับองค์ประกอบสำคัญของกิจกรรมชุมนุมและหลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ทำให้กิจกรรมมีความชัดเจน และสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประเมินคุณภาพของกิจกรรมชุมนุมที่อยู่ในระดับดีมาก สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมชุมนุมที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และการประเมินผล โดยผ่านการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง ทำให้กิจกรรมชุมนุมได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Tyler (1949 อ้างใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2565) ที่เสนอว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน และองค์ประกอบของโครงสร้างและการออกแบบกิจกรรมชุมนุม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบที่มีการพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ใน 1) ด้านหลักการและเหตุผล ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวคิดพื้นฐานของกิจกรรมโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมผ่านกิจกรรมชุมนุมนักอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสร้างประสบการณ์ตรง และการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต (UNESCO, 2015 อ้างใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) 2) ด้านวัตถุประสงค์ และ 3) ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของกิจกรรมได้กำหนดวัตถุประสงค์/ผลการเรียนรู้ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะทางอาชีพด้านการประกอบอาหารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนช่วยให้การออกแบบกิจกรรม การเลือกสื่อ และการประเมินผลมีทิศทางที่สอดคล้องกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Tyler (1949 อ้างใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2565) ที่เสนอว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนก่อนดำเนินการออกแบบกิจกรรม 4) ด้านโครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการกำหนดสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่ใช้ในการสอน ตลอดจนเวลาเรียน โดยได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความใกล้เคียงและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น อาหารไทย อาหารท้องถิ่น วัตถุดิบ และกระบวนการประกอบอาหาร ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมได้ง่ายขึ้น อันเป็นหัวใจสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ Ausubel ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง (Novak & Gowin, 1984 อ้างใน ประสาท เนืองเฉลิม, 2564)

5) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้ออกแบบกิจกรรมตามขั้นตอนของทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย ได้แก่ ขั้นตอนการนำเสนอผังโน้ตค้นล่วงหน้า ขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสะท้อนผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์จริงได้ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Learning) ซึ่งมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน (McCombs & Whisler, 1997 อ้างใน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข, 2563) และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล ผู้ศึกษาได้ออกแบบเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งด้านทักษะทางอาชีพ สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม และความพึงพอใจของผู้เรียน ทำให้สามารถสะท้อนผลการพัฒนาของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมและสอดคล้องกับสภาพจริงของการเรียนรู้ (Authentic Assessment) ซึ่งเป็นแนวทางการประเมินที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน (Wiggins, 1998 อ้างใน สุวิมล ว่องวานิช, 2562) สำหรับในขั้นที่ 5) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้ออกแบบกิจกรรมตามขั้นตอนของทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการนำเสนอผังโน้ตค้นล่วงหน้า ขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ ซึ่งแต่ละขั้นมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนอย่างชัดเจน ในขั้นที่ 1 ขั้นการนำเสนอผังโน้ตค้นล่วงหน้า ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมทางความคิดของนักเรียนก่อนเข้าสู่กิจกรรม โดยใช้ผังโน้ตค้นภาพประกอบ คำถามนำ หรือสถานการณ์เกี่ยวกับอาหารไทยและอาหารท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นภาพรวมของสิ่งที่จะเรียนรู้ เข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อหา และเกิดความสนใจต่อกิจกรรมชุมนุมรักซ์อาหาร ส่วนบทบาทของนักเรียน คือ การสังเกต ชักถาม แสดงความคิดเห็น และทบทวนประสบการณ์เดิมของตนเองเกี่ยวกับอาหาร วัตถุดิบ การประกอบอาหาร หรือการช่วยงานครอบครัว ขั้นตอนนี้ช่วยให้นักเรียนมีโครงสร้างความคิดเบื้องต้นก่อนลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Mayer (2008 อ้างใน พรทิพย์ แฉ่งขัน, 2562) ที่กล่าวว่า การจัดระบบข้อมูลล่วงหน้าช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ เข้าใจ และจัดหมวดหมู่ความรู้ใหม่ได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้การเรียนรู้มีความหมายมากกว่าการรับข้อมูลแบบกระจัดกระจาย ในขั้นที่ 2 ขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การเลือกวัตถุดิบ การเตรียมอุปกรณ์ การแบ่งหน้าที่ การประกอบอาหาร การปรุงรส และการดูแลความสะอาด พร้อมทั้งใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียนรู้กับประสบการณ์เดิมของตนเอง เช่น เคยเห็นอาหารชนิดนี้ที่บ้านหรือไม่ วัตถุดิบใดมีในท้องถิ่น และขั้นตอนใดควรทำก่อนหรือหลัง ในขณะเดียวกัน นักเรียนมีบทบาทเป็นผู้เรียนรู้เชิงรุก โดยร่วมวางแผน ทดลองปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะทางอาชีพและทักษะการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Bransford, Brown และ Cocking (2000 อ้างใน สุนทรสินธพานนท์, 2563) ที่ระบุว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อสามารถนำความรู้เดิมมาใช้เป็นฐานในการทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่มีความหมายต่อชีวิตจริง ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ ผู้สอนมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้ ตรวจสอบความเข้าใจ และสะท้อนผลการเรียนรู้หลังการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนการประกอบอาหาร สรุปปัญหาและวิธีแก้ไข ประเมินการทำงานของกลุ่ม และเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการใช้ชีวิตประจำวัน บทบาทของนักเรียนในขั้นนี้ คือ การทบทวน ประเมินตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน และสรุปบทเรียนจากประสบการณ์จริง ขั้นตอนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนไม่เพียงจดจำขั้นตอนการประกอบอาหาร แต่ยังเข้าใจเหตุผลของการทำงานแต่ละขั้นตอน เห็นคุณค่าของอาหารไทยและอาหารท้องถิ่น รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับแนวคิดของ Novak และ Gowin (1984 อ้างใน ประสาท เนืองเฉลิม, 2564) ที่เสนอว่าการจัดระบบความรู้ผ่านการเชื่อมโยงแนวคิด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่คงทน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นได้ว่าขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นของการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายช่วยกำหนดบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนไม่ได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นผู้ออกแบบสถานการณ์ จัดประสบการณ์ กระตุ้นความคิด ให้คำแนะนำ และช่วยให้นักเรียนสรุปความรู้ ส่วน

ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้สร้างความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน กิจกรรมลักษณะนี้จึงสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวอาจอธิบายได้จากลักษณะสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมอง โดยผู้ศึกษาได้ออกแบบกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการนำเสนอผังโน้ตค้นล่วงหน้า (Advance Organizer) ขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับอาหาร วัตถุดิบ การดำรงชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ากับความรู้และประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Ausubel (1968 อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2567) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับโครงสร้างทางปัญญาเดิมได้อย่างมีความหมาย ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและคงทนกว่าการเรียนรู้แบบท่องจำ ทั้งนี้การที่กิจกรรมชุมนุมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เป็นผลมาจากการออกแบบกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมการประกอบอาหารในชุมนุมนักเรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน การจัดหาวัตถุดิบ การเตรียมอุปกรณ์ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การประกอบอาหาร การดูแลความสะอาด และการสรุปผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ส่งเสริมให้เกิดทักษะทางอาชีพพื้นฐานและพัฒนาสมรรถนะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey (1938 อ้างใน วัฒนา พัฒนพงศ์, 2561) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งกิจกรรมชุมนุมที่พัฒนาขึ้นยังส่งเสริมสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมผ่านกระบวนการทำงานกลุ่มที่นักเรียนต้องร่วมกันคิด วางแผน ตัดสินใจ แบ่งบทบาทหน้าที่ และรับผิดชอบต่อการกิจของตนเองและกลุ่ม จึงทำให้กิจกรรมมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกัน

จากเหตุผลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นกิจกรรมที่มีคุณภาพและความเหมาะสมในระดับดีมาก เนื่องจากได้รับการออกแบบตามหลักวิชาการ มีความสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันอย่างเป็นระบบ จึงสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาทักษะทางอาชีพของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีทักษะทางอาชีพอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมชุมนุมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมเกี่ยวกับอาหารในชีวิตประจำวันกับความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเลือกวัตถุดิบ การเตรียมอุปกรณ์ การประกอบอาหาร การปรุงรสชาติ และการดูแลความสะอาดหลังการปฏิบัติกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Ausubel (1968 อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2566) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดความหมายเมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะทางอาชีพด้านการประกอบอาหารและทักษะการปรุงอาหาร โดยอาหารที่นักเรียนปรุงขึ้นมีรสชาติ รูปร่าง และลักษณะใกล้เคียงหรือเหมือนกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.86, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.30) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการประกอบอาหารเป็นกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจสูง มีความสนุกสนานท้าทาย และเห็นผลสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรม นักเรียนได้สังเกตตัวอย่าง ได้ทดลอง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน และได้รับคำแนะนำจากครูหรือเพื่อนในระหว่างการทำกิจกรรม ทำให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องมากขึ้น นอกจากนี้ การที่นักเรียนได้เห็น

ผลงานของตนเองในรูปของอาหารที่ปรุงสำเร็จ ยังช่วยสร้างแรงจูงใจ ความภาคภูมิใจ และความมั่นใจในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey (1938 อ้างใน วัฒนา พัฒนพงศ์, 2561) ที่เน้นว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สามารถพัฒนาทักษะ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษา พบว่า รายการที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำวัตถุดิบการทำอาหารตามเมนูที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่ในการประกอบอาหาร และการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ทำงานให้สะอาด รวมถึงการใส่ใจในความสะอาดทุกขั้นตอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนระดับประถมศึกษายังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการวางแผน การจัดเตรียมวัตถุดิบ การเตรียมอุปกรณ์ และการดูแลความสะอาดในกระบวนการประกอบอาหาร อีกทั้งกิจกรรมเหล่านี้เป็นขั้นตอนก่อนและหลังการประกอบอาหาร ซึ่งอาจไม่น่าสนใจเท่ากับขั้นตอนการลงมือปรุงอาหารโดยตรง นักเรียนจึงให้ความสำคัญกับขั้นตอนการทำอาหารมากกว่าการเตรียมความพร้อมและการจัดเก็บดูแลความสะอาด นอกจากนี้ การจัดทำวัตถุดิบและการเตรียมอุปกรณ์จำเป็นต้องอาศัยทักษะการวางแผน ความรับผิดชอบ ความรอบคอบ และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถพัฒนาได้สมบูรณ์จากการเรียนรู้เพียงระยะสั้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาที่ยังต้องการการชี้แนะจากครูอย่างใกล้ชิด และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978 อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2566) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถได้ดีขึ้นเมื่อได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือชี้แนะจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าในเขตพัฒนาการใกล้เคียง ดังนั้น ในกิจกรรมที่ต้องใช้การวางแผนและความรับผิดชอบสูง ครูควรใช้การชี้แนะ การให้ตัวอย่าง การกำหนดบทบาทหน้าที่ และการติดตามอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะดังกล่าวได้ดีขึ้น ผลการศึกษานี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ทักษะทางอาชีพไม่ได้หมายถึงเฉพาะความสามารถในการผลิตชิ้นงานหรือประกอบอาหารให้สำเร็จเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงกระบวนการทำงานตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ระหว่างปฏิบัติงาน และหลังเสร็จสิ้นงาน เช่น การเตรียมความพร้อม การแบ่งหน้าที่ การดูแลความสะอาด ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้สามารถใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป ผลการศึกษาที่พบว่านักเรียนมีทักษะทางอาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้มีความหมายสามารถส่งเสริมทักษะทางอาชีพของนักเรียนประถมศึกษาได้ โดยเฉพาะทักษะการประกอบอาหารและการปรุงอาหาร ซึ่งเป็นทักษะที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและเห็นผลสำเร็จของงานอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ทักษะด้านการจัดทำวัตถุดิบ การเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ การแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบ และการดูแลความสะอาดยังควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยครูควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกวางแผน แบ่งหน้าที่ รับผิดชอบงาน และสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะทางอาชีพที่ครบถ้วนทั้งด้านความรู้ การปฏิบัติ ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. ผลการศึกษามรรคนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้มีความหมาย พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง นักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77) และด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง นักเรียนมีผลการประเมินน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.36) ทั้งนี้อาจเนื่องจากกิจกรรมชุมนุมรักษารักษาเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันผ่านการลงมือปฏิบัติจริง โดยนักเรียนต้องร่วมกันวางแผน แบ่งบทบาทหน้าที่ ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือกัน และแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างกระบวนการประกอบอาหาร ส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นรูปธรรม จึงช่วยพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมได้อย่าง

ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson และ Johnson (1999 อ้างใน สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2564) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพึ่งพาอาศัยกันทางบวก มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และใช้ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมชุมนุมตามทฤษฎีการเรียนรู้ยังมีความหมายยังช่วยให้ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน การทำงานบ้าน การช่วยเหลือครอบครัว และการประกอบอาหารในชีวิตประจำวันให้เข้ากับความรู้และประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากกิจกรรมชุมนุม ทำให้ผู้เรียนเห็นความหมายของการ ทำงานร่วมกันและเข้าใจบทบาทของตนเองในกลุ่มมากขึ้น โดยเฉพาะขั้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและขั้นสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างความรู้ ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ทบทวน แลกเปลี่ยน และสรุปบทเรียนจากการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Ausubel (1968 อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2566) ที่อธิบายว่า การเรียนรู้ยังมีความหมายเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมได้อย่างสัมพันธ์กัน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและ สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการสร้างความสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง นักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมชุมนุมเป็นกิจกรรมที่มี บรรยากาศผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียดเหมือนการเรียนในรายวิชาหลัก และเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ เช่น การเลือกวัตถุดิบ การลงมือประกอบอาหาร การชิมอาหาร และการนำเสนอผลงาน จึงทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน กล้าพูด กล้าแสดง ความคิดเห็น และเปิดใจรับฟังผู้อื่นมากขึ้น อีกทั้งกิจกรรมการประกอบอาหารต้องอาศัยการช่วยเหลือกันหลายขั้นตอน เมื่อ นักเรียนเกิดปัญหาหรือความคิดเห็นไม่ตรงกัน เช่น การแบ่งหน้าที่ การเลือกวิธีปรุง หรือการจัดลำดับขั้นตอนการทำงาน นักเรียนจึงได้ฝึกพูดคุย เจรจา ประนีประนอม และแก้ไขความขัดแย้งร่วมกันภายใต้การดูแลของครู สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978 อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2566) ที่เน้นว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดย ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ความคิด และพฤติกรรมทางสังคมผ่านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างไรก็ตาม ผล การประเมินด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.36) แม้จะยังอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังเป็นสมรรถนะที่มีความซับซ้อนกว่าการสร้างความสัมพันธ์ทั่วไป เพราะต้องอาศัยทักษะหลายด้านประกอบกัน ได้แก่ การวางแผนงานร่วมกัน การกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม การแบ่งหน้าที่ อย่างเหมาะสม การติดตามงาน การรับผิดชอบต่อบทบาทของตนเอง และการประเมินผลการทำงานของกลุ่ม ซึ่งนักเรียน ระดับประถมศึกษาอายุอยู่ในช่วงพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และการควบคุมตนเอง จึงอาจยังต้องการการชี้แนะจากครู อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในขั้นตอนที่ต้องวางแผนและบริหารจัดการงานร่วมกันให้เป็นระบบ ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้ นักเรียนจะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือกัน และลดความขัดแย้งระหว่างการทำกิจกรรมได้ดีมาก แต่การพัฒนา กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังให้สมบูรณ์ยังต้องอาศัยเวลาและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ครูควรเพิ่มกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกกำหนดเป้าหมายร่วมกัน วางแผนการทำงานเป็นลำดับขั้น กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ใช้แบบตรวจสอบการทำงานกลุ่ม และสะท้อนผลหลังจบกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเห็นจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง และแนวทางพัฒนาการทำงานร่วมกัน ในครั้งต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ที่ระบุว่าสมรรถนะการรวมพลัง ทำงานเป็นทีมเป็นความสามารถของผู้เรียนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีส่วนร่วม รับผิดชอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดการ ความขัดแย้ง และร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

กล่าวโดยสรุป ผลการศึกษาที่พบว่า นักเรียนมีสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ยังมีความหมายสามารถส่งเสริมการทำงานร่วมกันของนักเรียน ประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการสร้างความสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง ซึ่งได้รับการพัฒนา อย่างเด่นชัดจากกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริงและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ด้านกระบวนการทำงานแบบ ร่วมมือรวมพลังยังควรได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติมผ่านกิจกรรมที่มีโครงสร้างการทำงานกลุ่มชัดเจนและการสะท้อนผลอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีมได้ครบถ้วน ทั้งด้านความสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ การ วางแผน และการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมชุมนุมนักเรียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมชุมนุมรักอาหารที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การเตรียมวัตถุดิบ การประกอบอาหาร การทำงานร่วมกับเพื่อน และการสรุปผลการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีความสุขในการเรียนรู้ อันนำไปสู่ความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับมาก ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ Good (1973 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกหรือความรู้สึกที่ดีของบุคคลซึ่งเกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองต่อความต้องการหรือความคาดหวังของตนเอง ดังนั้น เมื่อกิจกรรมการเรียนรู้สามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียนได้ ผู้เรียนจึงมีแนวโน้มเกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่เข้าร่วม นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมชุมนุมตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายยังช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับอาหารและการดำรงชีวิตเข้ากับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากกิจกรรมชุมนุม ทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์และคุณค่าของสิ่งที่เรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวันได้จริง จึงส่งผลต่อความรู้สึกเชิงบวกที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Rogers (1983 อ้างใน อารี พันธุ์มณี, 2546) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ และประสบการณ์ของผู้เรียนจะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจภายใน และทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบทบาทของผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเท่ากัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้สอนได้ปฏิบัติบทบาทในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ คอยให้คำแนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณสอนมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง และพร้อมให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในระหว่างการทำกิจกรรม จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทบาทของผู้สอนในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, Weil และ Calhoun (2015 อ้างใน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียร ยินดีสุข, 2563) ที่ระบุว่าบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) มากกว่าผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น สำหรับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากกิจกรรมที่จัดขึ้นมีลักษณะหลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม การลงมือปฏิบัติจริง และการทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความน่าสนใจ ไม่จำเจ และแตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ อีกทั้งกิจกรรมการประกอบอาหารยังเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถเห็นผลสำเร็จของงานได้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ Keller (1987 อ้างใน สมคิด บางโม, 2562) ที่เสนอว่า ความสนใจ ความเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ความมั่นใจ และความพึงพอใจจากความสำเร็จ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมแรงจูงใจและความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการประเมินความพึงพอใจจะอยู่ในระดับมาก แต่จากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ค่อนข้างสูง ($S.D. = 1.06$) อาจสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนแต่ละคนมีระดับความรู้สึกพึงพอใจแตกต่างกันอยู่บ้าง ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างด้านความสนใจ ความสามารถ ประสบการณ์เดิม หรือบทบาทที่ได้รับในระหว่างการทำกิจกรรม ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้สอนควรเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทบาทตามความสนใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ผลการศึกษาที่พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมชุมนุมนักเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในด้านบทบาทของผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกและทัศนคติของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ครูผู้สอนและสถานศึกษาสามารถนำรูปแบบกิจกรรมชุมชนที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ในการจัดกิจกรรมพัฒนา นักเรียนหรือกิจกรรมชุมชนอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โดยควรจัดกิจกรรมที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและเชื่อมโยงความรู้กับบริบทในชีวิตประจำวัน
2. ในการนำกิจกรรมไปใช้ ควรเพิ่มหรือส่งเสริมการฝึกทักษะด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการวางแผน การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และการดูแลความสะอาดในกระบวนการทำงาน เพื่อพัฒนาทักษะทางอาชีพของผู้เรียนให้ครบถ้วนทั้งด้านการ ปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิด สร้างสรรค์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต หรือความสามารถในการสื่อสาร เพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่ เกิดขึ้นกับผู้เรียนในมิติต่าง ๆ
2. ควรศึกษาผลการใช้กิจกรรมชุมชนในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นหรือบริบทที่แตกต่างกัน รวมทั้งเปรียบเทียบกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อยืนยันประสิทธิผลของกิจกรรมและพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละช่วงวัยมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2565). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติง.
- ทศนา แคมมณี. (2567). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 27). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2564). วิจัยการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. หน้า 49-53.
- พรทิพย์ แซ่ซ่ง. (2562). จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับครู. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2563). การจัดการเรียนรู้แนวในศตวรรษที่ 21. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- มารุต พัฒนาผล. (2567). แนวคิดหลักการพัฒนากลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วัฒนา พัฒนพงศ์. (2561). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2562). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม (พิมพ์ครั้งที่ 2). วิทย์พัฒน์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2564. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2556). Active Learning: การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์. (2563). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2564). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. ภาพพิมพ์.

- สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี พันธมณี. (2546). *จิตวิทยาการเรียนการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). ต้นอ้อ แกรมมี่.
- Chicago State University. (2020). *Institutional Assessment Plan 2020–2025*. Chicago State University.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act B.E. 2542 (1999)*. Ministry of Education.
- National Research Council. (2012). *Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century*. National Academies Press.
- Novak, J. D. (2018). *Learning, creating, and using knowledge: Concept maps as facilitative tools* (2nd ed.).
- OECD. (2018a). *OECD skills outlook 2018: Skills for jobs*. OECD Publishing.
- OECD. (2018b). *The future of education and skills: Education 2030*. OECD Publishing.
- Office of the Education Council. (2017). *National Education Plan B.E. 2560–2579 (2017–2036)*.
- Partnership for 21st Century Skills. (2012). *Framework for 21st Century Learning*. Partnership for 21st Century Skills.
- World Economic Forum. (2020). *The Future of Jobs Report 2020*. World Economic.

วารสารหลักสูตรและการสอน มช.